MIELIPIDE

Idyllisestä keskustasta uhkaa haihtua ”mualiman navan” tunnelma ihmisten siirtyessä asioimaan laitakaupungille. **MARJALIISA VUORENMAA MIELIPIDEKIRJOITUKSESSAAN**

LUKIJALTA

Kansan ääntä ei kuunnella kuntauudistuksessa

Kun jälleenrakennus oli saatettu päätökseen Suomen kunnallishallinto täytti v. 1965 100 vuotta. Juhlavuoden keskeinen sanoma oli ”Kunnallishallinto kansanvallan perusta”.

Sitten alkoi poliittinen kilpailu suomalaisen palveluyhteiskunnan rakentamisessa. Palvelujen kasvua ei maltettu suhteuttaa kansantalouden kasvuun. Vaikenijoiden rinnalla vain muutamat änkyrät porvarikansanedustajat sanoivat julkisesti totuuden ”tämä tie vie perikatoon”.

Nyt, neljäkymmentä vuotta myöhemmin on käsillä silloisten totuudenpuhujien ennustama aika.

Nyt oikaistaan vuosikymmenien virhe kuntauudistuksella. Kauhuissaan Suomen kansa ihmettelee, miksi tuon vuosikymmenien virheen korjaamiseen on niin valtava hoppu. Suunnitteluun käytetään vajaa vuosi ja toteuttamiseen yksi eduskunnan toimikausi.

Hullun rohkeudesta on kyse, kun reilut sata kansanedustajaa sulkee korvansa ja neljässä vuodessa ajaa läpi uuden kuntarakenteen, jolla tuhotaan suomalainen kunnallishallinto, kansanvallan perusta, jonka varaan rakentuu demokratia ja tasa-arvo.

Kuntarakenteen suunnittelu on vahvasti poliittisen vallan käsissä.

Poliittisen vallan rinnalla, suunnittelun ytimessä on vain suppea virkamiesryhmä, joka edustaa sitä sukupolvea, joka on saanut kaiken valmiina ja elänyt turvallisesti yltäkylläisyydessä. Johtavista poliitikoista useimmat ovat saaneet asemansa puolueen jäsenkirjan perusteella, eivätkä suinkaan koulutuksen ja ammattipätevyyden mukaan. Onko heidän ammattitaitonsa, pätevyytensä ja elämänkokemuksensa riittävä tekemään päätöksiä, jolla tuhotaan kunnallishallinto.

Miksi Suomen kansan ääni ei kuulu, miksi suomalaisen raha ei kelpaa palvelujen maksamiseen?

Miksi Suomen älymystön puhe ei kuulu eikä vaikuta?

Ryhdistäytykää Suomen lehdistö? Mihin on kadonnut tutkiva journalismi? Tehtävänne on vahtia, tuoda esiin epäkohtia ja kannatettavia ulkomaisia kehittämisesimerkkejä. Jättäkää poliitikkojen seksisekoilut ja lautakasat viihdelehdille.

Minä liityn niiden tuhansien suomalaisten joukkoon, jotka tavalla tai toisella ovat jo ilmaisseet huolensa ja pelkonsa. Kunnioitan niitä suomalaisia, jotka asekädessä turvasivat itsenäisyyden ja joiden lapset tyhjin käsin kansakoulupohjalta jälleenrakensivat tämän maan. He loivat lapsillemme mahdollisuuden akateemiseen sivistykseen, nähdä totuus, ymmärtää kokonaisuuksia sekä kantaa vastuuta toisistamme ja ympäristöstämme. Onko teistä unelmamme täyttäjiksi?

Suomalaiset herätkää – ei anneta kansanvallan tuhoutua.

Pekka Lindholm
kunnanjohtaja emeritus

Metsähallituksen maat kunnille

KARI SALONEN

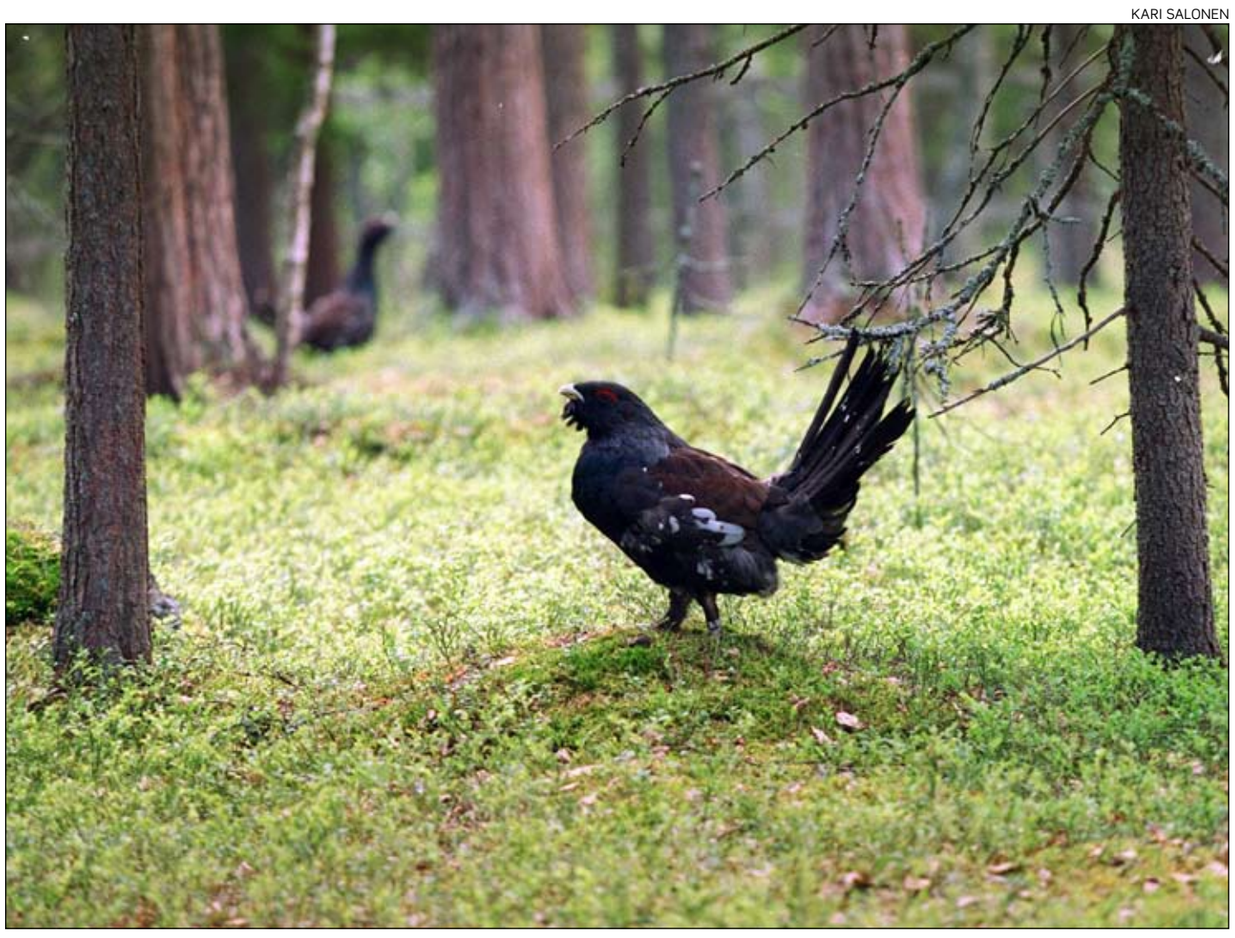

Metsähallitus ei ole aina huomioinut metson soidinpaikkoja hakkuissaan, Erkki Oikarinen kirjoittaa.

Tätä sopii miettiä nyt, kun kovalla kiireellä valmistellaan kuntaliitoksia. Eikö samalla voitaisi luovuttaa valtion omistuksessa olevat maa- ja vesialueet kuntien pääomaksi?

Kuten tiedettyä, valtion maita hallinnoi Metsähallitus, ”valtio valtion sisällä”. On hämmästyttävää, että liikelaitos on saanut toteuttaa sille asetettuja tehtäviä vailla sen suurempaa kritiikkiä – vaikka sen hallinnassa on noin 12 miljoonaa hehtaaria maa- ja vesialueita. Kun summan nopealla päässälaskulla ymmärretään tarkoittavan käytännössä liki kolmannesta koko Suomen valtion alueesta, voidaan vain ihmetellä, eikö Metsähallituksen toiminnassa todella ole ollut enempää moitittavaa? Päätöksien seurauksethan ovat ilmeiset paikallisille asukkaille niin pohjoisessa kuin eteläsäkin.

Metsähallituksen toiminnan parantamisessa ja tehostamisessa voitaisiin lähteä liikkeelle siitä, että byrokratiasta tyypillisen valtion yhtiön tapaan ei tehtäisi itseisarvoa. Tästä hyvänä esimerkkinä voidaan mainita riistanhoito, jonka yhtiö kehuu huomioivansa suunniteltaessa hakkuita.

Allekirjoittanut oli 1980-luvun alussa vapaaehtoisena kartoittamassa metson soidinpaikkoja, joiden kerrottiin olevan pätevä syy metsien ennallaan säilyttämiseksi. Kuinkas kävikään, löydös tai ei, metsät hakattiin. Ihmetellessäni toimintaa eräälle yhtiön metsurille sain kuulla, että löydettyä soidinpaikkaa käydään katsomassa kolmena vuonna peräkkäin, ja jos merkkejä metsoista ei näy, alue on lupa hakata. Asiasta irvokkaan tekee se, että ”metsopoliisit” noudattavat työssään virka-aikaa, ja ovat siis liikkeellä normimittaisen työpäivän puitteissa.

Jokainen metson soidinta joskus ihaillut tietää, että auringon noustessa lintujen öinen konsertti on jo aplodeja vaille päätöksessä. Tarkastukset on kuitenkin tehty, leima saatu paperiin ja koneet voidaan hyvillä mielin kutsua paikalle.

Vastaavia esimerkkejä on olemassa myös vesistön hoidosta. Osakaskuntamme osti Metsähallitukselta useana vuonna siianpoikasia. Tuloksia ei alkanut tulla, ja kun asiaa ryhdyimme selvittämään, kävi ilmi, että poikaset olivat yksinkertaisesti liian pieniä selvitäkseen vesissämme. Istutuksen onnistuminen ei ole koskaan yksinkertaisen helppoa, mutta silti tulee kysyä, olisiko pitänyt tutkia ennen hutkintaa? Jos tahtoa tai aikaa ammattitaitoiseen työhön ei ole, eikö olisi sama siirtää sekin leiviskä paikallisille kalatalouspiireille – jotka muuten jo nyt tekevät päällekkäistä työtä.

Metsähallituksen toiminnan pitäisi perustua aitoon haluun toteuttaa sille määrättyjä tehtäviä. Luontopalveluiden alaisuudessa olevat hallintotehtävät eivät voi olla alisteisia yhtiön liiketaloudellisille tavoitteille. Pohjoisen asukkaan näkökulmasta asia tuntuu erityisen käsittämättömältä siksi, että työmatkan varrelta hakattujen metsien tulot eivät suinkaan jää paikkakunnalle tai edes alueelle.

Yksinkertaisena ratkaisuehdotuksena esitänkin, että kuntauudistuksen yhteydessä valtion maa- ja vesialueet uudelleen jaetaan uusien kuntarajojen mukaan. Metsähallituksen tehtävät annetaan paikallisille metsän- ja riistanhoitoyhdistyksille sekä kalatalouspiireille. Päällekkäiset toiminnat lakkautetaan; näin käyttöön saadaan paras asiantuntemus sekä ammattitaito. Pääoma ja saadut tulot helpottaisivat monen syrjäseudun kunnan tukalaa tilannetta. Eikä vähäisimpänä – kiinnostus soidinpaikkoja kohtaan voisi olla paljon suurempaa, jos kyseessä olisi keväisin oman mökkitien varteen ilmestyvä vanha tuttu homenokka.

Erkki Oikarinen
Suomussalmi Hossa

Kunta-uudistus-koohellus

Nykyhallituksen hallitusohjelman mukaisesti suunniteltu kuntakartta ei tule toteutumaan.

Sen kohtalo on aivan samanlainen kuin 1960-luvun lopun melkein yhtä hölmöillä kuntauudistussuunnitelmilla. Ne vaiettiin kuoliaaksi kuntien kuulemiskierroksen jälkeen. Nyt käy aivan samalla tavalla.

Ylittämättömänä esteenä on Suomen perustuslaki.

Perustuslain mukaan ”Kansanvaltaan sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen”.

Tämä periaate toteutuu vapaaehtoisissa kuntajaon muutoksissa. Pakon käyttäminen ei tule olemaan missään tilanteessa mahdollista niin kauan kuin nykyinen perustuslaki on voimassa.

Ei mitään pelättävää!

Ilkka Vainio
Loimaa

Pakon käyttäminen ei tule olemaan missään tilanteessa mahdollista niin kauan kuin nykyinen perustuslaki on voimassa.
ILKKA VAINIO

Kuka pitää pienen yrityksen puolta?

Kuopiosta ei kohta puutu yhtään suurta liikeketjua. Kaupunkiin vyöryvät jättiyritykset valtaavat markkinat. Parkkialueet nielevät valtavia automääriä ja tiet pyrkivät imemään ihmiset sinne missä on suurinta ja valtavinta. Ihmismassoille tarjotaan massatuotteita.

Muistaako kukaan enää ihmiseltä ihmiselle palvelua ja yksilöllisiä tuotteita?

Kuopiossa on torin ympärillä paljon pieniä yrityksiä, jotka pyrkivät pysymään pinnalla jättiläisten jyrätessä. Pienen liikkeen valikoimaan pystyy yleensä vaikuttamaan ja jos ostaa tuotteen, ei samanlaista tule heti kaikilla vastaan.

Palvelua ja opastusta saa kädestä pitäen ja monesti asiakassuhteet ovat kestäneet hyvinkin pitkään.

Monilla pikkukaupoilla on pitkät perinteet, sillä yrittäjälle oman puodin pitäminen ja asiakkaista huolehtiminen on yleensä elämäntapa.

Idyllisestä keskustasta uhkaa haihtua ”mualiman navan” tunnelma ihmisten siirtyessä asioimaan laitakaupungille.

Asiakas valitsee ja toivotaan, että Hän muistaa äänestää jaloillaan ja pitää siten pienen yrityksen puolta!

Marjaliisa Vuorenmaa
Pajulahden Kangas
H-Talo, Kuopio

Ei siteeksikään totta!

Perussuomalaisten Helppo-Heikki- myymälästä tarjoillaan tavaraa joka lähtöön luottaen siihen, että aina on niitä, jotka uskovat väitteisiin. Nyt populismin rimanalituskilpaan on ilmoittautunut Timo Soinikin (MT Vieraskolumni 3.2. ”EU haluaa PARAStamme”).

Väite kuluu suunnilleen niin, että ”sisäministeri Pekkarinenhan sen suurkuntahankkeen pani liikkeelle!” Tällaista väittävät eivät joko itse ymmärrä mistä niin sanotussa NUTS- jaotuksessa on kysymys tai sitten he tietoisesti valehtelevat.

Sonniyhdistyksen tai Vanhojen Autojen Harrastusyhdistyksen toiminta-alueella on näet enemmän tekemistä suurkuntahankkeen kanssa kuin Pekkarisen päättämillä NUTS-jaotuksilla. NUTS -aluejaossa kaikki EU-maat määritellään väestömäärältään ja pinta-alaltaan suunnilleen saman suuruisiksi tilastoalueiksi.

Alueita käytetään jossain määrin myös EU:n aluepolitiikan tukialuejakojen määrittelyssä. Virallisempia aluetasoja on neljä NUTS I, II, III ja vähän epävirallisempi NUTS IV, joka vastaa meillä seutujakoa.

Suomen osalta aluemääritelmät piti tehdä ennen liittymistämme unioniin. Samaan aikaan maassa valmisteltiin samansisältöistä seutukuntajakoa. Sillä puolestaan on ollut monesti tärkeä merkitys erityisesti seudullisessa elinkeinopolitiikassa. Olikin erinomainen asia, että NUTS-jako tuli vastaamaan paljossa epävirallista seutujakoa.

Euroopan unioni eikä Suomi ole koskaan esittänyt pienintäkään vihjettä siitä, että kuntajako pitäisi tehdä NUTS- jaon perusteella, tai että NUTS-alueella olisi minkäänlaista hallinnollista elintä tai tehtävää, puhumattakaan siitä, että sille annettaisiin ensimmäistäkään kuntien tai maakuntien vastuulla ja hoidossa olevaa tehtävää.

Kaiken lisäksi kannattaa muistaa, että maissa, joissa NUTS- jakoja on noudatettu pitkään, on kuntia paljon eikä vähän: Ranskassa 36 682, Saksassa 12 104, Itävallassa 2 357, Espanjassa 8 116 kuntaa.

Pienimmät kuntamäärät ovat Ruotsissa, 290 + 21 vaaleilla valittua aluehallintoyksikköä ja Uudenmaan kokoisessa Tanskassa 98 kuntaa. Meille kaavailtu kuntamäärä EU-maista on vain pikkuriikkisellä Maltan saarivaltiolla ja Liettuassa.

NUTS- jako, niin sanottu pientalousaluejako, oli varsinkin 1990- luvulla ja on jossain määrin edelleenkin tärkeä siksi, että pääpiirteittäin sen mukaan määritellään Suomen aluepoliittiset tukialueet eli varmistetaan se, että kehitysedellytyksiltään suunnilleen samanlaiset alueet saavat tasapuolisen aluepoliittisen kohtelun.

Mauri Pekkarinen
kansanedustaja (kesk.)
sisäministeri 1991–1995

JAANA KANKAANPÄÄ

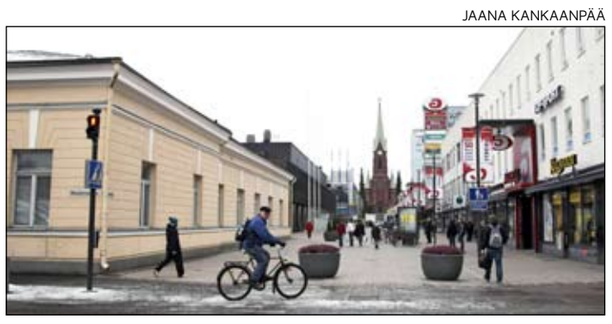

Maaseutuhallinnon siirtäminen keskuksiin lisää kustannuksia, Mauri Pakkanen kirjoittaa.

Kallista säästämistä

Kuuntelin TV:stä A-studion kuntauudistuksesta, jossa Petteri Orpo (kok.) ja Mari Kiviniemi (kesk.) ”väittelivät”. Huomioni kiintyi Petteri Orpon ajatukseen ”kun rahat yksikertaisesti eivät riitä”.

Yleinen linja poliittisessa keskustelussa on, että puhutaan paljon, mutta ei sanota mitään. Eli pitkänkin puheen voi tiivistää lyhyesti, jos on halua esittää napakasti.

Esimerkki keskittämisestä: Reilu vuosi sitten luin paikallisesta lehdestä, että maaseutuhallintoa keskitetään vuoden 2012 alusta Lempäälään.

Tarkoittaa sitä, että Urjalasta ja monesta muustakin kunnasta maaseutuasiamies muuttaa Lempäälään, jossa työskentelevät yhdessä paikassa.

Kunnanjohtaja paheksui kesällä paikallisessa lehdessä maaseutuhallinnon keskittämistä Lempäälään. Todeten, että”nykyisin maaseutuasiamies kustantaa kunnalle noin 40 000 euroa/vuosi, muutosta Lempäälään kustannuksen ovat 75 000 euroa/vuosi”. Eli noin 35 000 euroa kustannuksen lisäys (lue: ”säästö”).

Kysyn esimerkin perusteella, missä on ”säästö” joka niin sanotulla ”keskittämisellä”(poliittinen nimitys) saadaan ?

Jos ajatellaan paikallisen maaseutuhallinnon keskittämistä ja verrataan sitä tulevaan kuntauudistukseen, vaikkapa asukaslukua mittapuuna käyttäen... Matematiikkani ei riitä moisen laskemiseen, mutta kulut ovat miljardiluokkaa.

Tarpeellista vai turhaa byrokratiaa ?

Mauri Pakkanen
Urjala

VIERASKOLUMNI

Väärä vihollinen?

Presidentinvaalien huuma haihtuu nopeasti. Haihtuu sielläkin, missä sitä ei edes syntynyt. Esiin nousevat taas yhteisten asioiden hoidossa arjen asiat: euron kriisi, laman oireet, säästöt ja verojen korottamiset, kuntien nirhaaminen ja pysyvä tarve nostaa eläkkeelle lähdön ikää.

Ajassa on silti paljon rakenteiden muuttumisen henkeä, käännekohtaa. Suomi on jo tovi sitten muuttunut asuinsijoiltaan kaupunkilaiseksi – nyt on menossa myös henkinen irrottautuminen, ehkä vapautuminenkin sodanjälkeisen Suomen ilmapiiristä. Salpausselän eteläpuolinen Suomi ratkaisee yleensä kaikki kamppailut, jotka käydään määrällä ja voimalla.

Jokainen kysyköön kohdaltaan, onko se hyvä vai huono asia. Vastauksesta huolimatta se on silti tosiasia, johon on pakko sopeutua.

Maaseudulla monet näkevät tilanteessa vain toivottomuutta. Totuimme aikaan, jossa oli oikea vasemmisto, arvonsa tunnistava keskusta ja reipas oikeisto – ja jossa asioista sovittiin, kun kaikille riitti uutta jaettavaa. Muutokset vaaleissa olivat pieniä: henkilöt vaihtuivat, mutta puolueet pysyivät. Niin pysyi myös usko kaiken säilymiseen ennustettavana, voimakkaiden johtajien osoittamaan suuntaan.

Viimeisten vaalien kokemukset kertovat valtavista heilahduksista, ankarasta uskottomuudesta aiemmille puolueille, mielikuvien voiman kasvusta ja mikä ei yllätä – median roolin vahvistumisesta entisestään. Liike kertoo paljon: se paljastaa, että ihmisillä on kaipuuta muutokseen ja samalla kaipuuta uudenlaiseen, uskottavaan tapaan viedä asioita eteenpäin.

Minun mielestäni muutos tuo maaseudulle mahdollisuuden ottaa uusi paikka ja tila suomalaisen yhteiskunnan osana. Peruskysymys on silti: onko meillä oikea kuva kavereista ja asioista, jotka ovat maaseutulaisille ja kaupunkilaisille yhteisiä?

Muutaman viime vaalin perusteella sanon, että ei siltä näytä. Maaseudun äänien enemmistö on liukunut keskeltä laidalle. Arvokonservatiivisuus ja kova kapitalismi ovat saaneet maaseudulta vankkaa kannatusta. Uupuneen sosialistin on vihollisena ohittanut vaaniva vihreys ja löysä liberalismi.

Voi kysyä, ajammeko tässä itseämme ansaan? Mitä hyvää maaseudun elinkeinoille ja ihmisille tuo ahneella saalistustaloudella ratsastava porvarillisuus tai ihmisiä jaotteleva puolirasistinen populismi? Koko EU-ajan olemme jo saaneet nauttia keskittyvän kaupan rosvoamisesta, suurten kaupunkien ympäröivää maaseutua kuihduttavasta suunnittelusta ja metsäjättien keskinäisestä kartellista. Näinköhän maaseudun yrittäjyyttä ja houkuttavuutta asuin- ja työpaikkana edistetään? Ovatko tukemme saaneet ”yleisporvarit” oikeasti tehneet mitään vaikkapa ruokaketjun vääristymien purkamiseksi?

Maaseudulla ja sen ihmisillä on aina ollut vankka tehtävä muutoksen ankkuripaikkana. Kun elinkeinot ovat ylisukupolvisia, ovat myös arvot ja ajatukset myötäilleet kestävää kehitystä luonnostaan. Jokainen sukupolvi kaipaa kannustusta henkiseen kasvuun ja sivistykseen sekä sitä kautta yhteiskunnan uudistamiseen.

Itse näen maaseudun soihdunkantajana uuden vihreän talouden ja juurevan yhteisöllisyyden kannattelemassa maailmassa. On sääli, jos emme itse ymmärrä myös joidenkin muiden ajattelevan ja toimivan samalla asialla.

Maaseutu tarvitsee uusia liittolaisia. Ne löytyvät, kun luotamme enemmän itseemme ja kumarramme vähän vähemmän vieraita profeettoja.

TIMO KAUNISTO
on alastarolainen maatalousyrittäjä ja Keskustan varapuheenjohtaja.
timo.kaunisto63@gmail.com

VIIKON EKOTEKO

Lataa akku vasta tyhjänä

Pidätkö kännykkää, kannettavaa tai ladattavia paristoja latauksessa koko ajan vaikka ne ovat jo täynnä? Näiden koneiden ylilataaminen voi itse asiassa kuluttaa akun nopeammin loppuun ja sinun on hankittava uusi aikaisemmin. Kuluta sen sijaan elektroniikkaasi siihen saakka, että akku on miltei loppu ja lataa sitten perusteellisesti. Heti, kun ne ovat latautuneeet, ota ne irti ja käytä normaalisti. Näin säästät satoja latauskertoja ja enemmän käyttöikää johdottomille laitteillesi.

©Danny Seo/Distr.by Universal Press Syndicate/Europa Press/Tekstikuva Oy 64

Alkua Natolle

Varuskuntien lopettaminen on nimenomaan Natoon liittymisen alkuvalmistelua, vaikka muuta väitettäisiin!
Ei nimimerkkiä

Kunnon kuntaliitos

Oikealla rajanvedolla eteläsuomen suuret kaupungit mahtuvat yhteen kuntaan. Kulkeminen tuskin ongelma ja herroja vähenee huimasti.
Saadaan suuret säästöt

Kokoomus voisi ulkoistaa itsensä suunnittelemaan uuden maailmankartan. Kansoja ja valtioita voisi tehostaa ja liittää yhteen. **Brezhnev elää**

Kuntauudistushan takaa jokaiselle samantasoiset peruspalvelut. Suomeksi sanottuna, yhtä huonot. Se on sitä tasapuolisuutta! **Kuppari**

Ihmiset ja äänioikeus kaikin keinoin pois maalta, sillä heitä ei voi rahalla ja mainoksilla manipuloida.
Vaarallinen maalaisjärki

Kuntauudistus johtaa yksityisautoilun kasvuun,kun täytyy lähteä hakemaan terveyspalveluja ja yms. kymmenien kilometrien takaa.
Hyvästi ilmastotalkoot

Kutumade rauhaan

Kutumateen pyynti pitäisi vihdoin kieltää! Ei metsoakaan ole ammuttu soitimelta enää moneen kymmeneen vuoteen.
Aattelepa ite

Demokratiaa

Perussuomalaisissa viriää aito demokratian siemen, jonka valtaapitävä media yrittää kaikin keinoin tukahduttaa.
Hyljeksitty kansanosa

Ei ihme

Yaralla huipputulos. Onko ihme kun katsoo hintoja.
Tuumailija

Palautetta

MT:n jutut keltaisen lehdistön tasoa. **Conexxin omistaja**

Matti Viren. Kerrankin kunnon puhetta.
Oikeistolainen

Lukijalta-osasto

- Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.
- Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717. Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”. Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*